

*Leven in het Licht
Geloven en bidden met
Elisabeth van de Drie-eenheid*

Martine D'hollander

*Leven in het Licht
Geloven en bidden met
Elisabeth van de Drie-eenheid*

CARMELITANA

© Carmelitana, Gent (www.carmelitana.be)

ISBN: 978-949-2434-10-4

Wettelijk Depot: D/2017/0770/04

Foto kaft: Martine D'hollander

Vormgeving: Press Point.be, Kluisbergen

Druk: Acco, Herent

NUR: 707

Inhoud

<i>Voorwoord</i>	9
<i>Inleiding</i>	13
<i>Elisabeths leven: een vuurgloed</i>	15
Een baby in het militair kamp	15
Een kind van God	15
Maar ook een koppig ezeltje ...	16
Waar zijn opa en papa?	18
Engel of duivel?	20
Eerste Communie	22
Muzikaal talent en Eerste Prijs Conservatorium	24
Ik wil er zijn voor Jou en alleen voor Jou!	25
Attentvol	28
De grote, wijde wereld...	29
De blik naar binnen gericht...	32
Het lange wachten ...	33
Door de kloosterpoort...	36
De geloften	40
Een hoekje van de hemel	42
Ik ga naar het licht, naar de liefde, naar het leven!	44
Het antwoord van de Kerk	46
<i>De weg naar binnen</i>	49
Binnengeraakt!	51
Hij zag me éérst!	54
“Het gaat om Jou!”	58
Ik voel mijn onmacht...	61
Een grassprietje in de regen	63
Mijn enige Alles	67
Vriendschap over tijd en muren heen	70
Uitkijkposten en vergezichten	77
Een hart van goud	81

<i>Verstillen en aanbidden</i>	85
Stil worden om God te vinden	85
Stilte van buitenaf	89
Een stille cel	91
Altijd feest...	93
Stilte in je binnenste	97
Verstillen en beminnen	101
Een vasten van liefde	105
Adventsstilte	108
Daarom is God zo stil	110
Een geheime tuin	113
Stilte-tips van Elisabeth	117
Bidden	118
Mijn God, Drie-eenheid die ik aanbid...	123
<i>De verborgen schat</i>	131
Een vondst die je leven verandert	131
Hij is niet onvindbaar!	133
“Ik hou van Hem, ik kan niet anders”	137
“Ik zal je mijn geheim verklappen...”	140
Niet los van de wereld, maar erop betrokken:	
woorden van nabijheid	144
Het geheim van het geluk	146
Iemand zijn die aan Hem denkt	151
Onder zijn lieve blik leven	154
Het verborgen hart van de Kerk	159
<i>Doorgaan in de nacht</i>	165
Mijn blik vast op U	165
Gods GPS...	168
‘La determinación’ van Teresa van Avila	172
Delen	176
Gelijken op Hem	180
Een eindeloos loflied worden	185

<i>Geworteld in Christus</i>	189
Je bent niet alleen	189
Geworteld en opgebouwd in Jezus Christus (Kol. 2,7)	191
Gods grote liefdesverklaring aan ieder mens	195
De vindplaats van God, die Drie is en Eén, is je hart	198
Elisabeth en de eucharistie: Ontmoeting met de Geliefde	202
Gods jawoord aan de mens en het jawoord van Maria aan God	205
Luisteren naar het Woord	207
Luisteren naar de Geest	211
<i>Elisabeth voor jou</i>	215
Zending	215
Je doelen bijstellen	217
Update van het evangelie	220
Getuigenis van een nieuwe christen	225
<i>Nooit te laat</i>	229
Gebed tot de heilige Elisabeth van de Drie-eenheid	235
Gebruikte afkortingen	237
Geraadpleegde werken van en over de heilige Elisabeth van de Drie-eenheid	237

Voorwoord

Dit boek gaat over een jonge Française, Elisabeth Catez. Bijna spelenderwijs – of dieper gezegd ervarenderwijs – heeft ze een indrukwekkend mystiek oeuvre samengesteld. Het werd geschreven met de pen van haar tomeloos rijke hart dat zichzelf ervoer als gegrepen door een God van Liefde. “Ik ga naar het Licht, naar de Liefde, naar het Leven”: het waren de laatste woorden van de stervende jonge vrouw. Ze was pas zesentwintig... Paus Franciscus heeft haar in 2016 heiligverklaard.

Martine D'hollander heeft dit boek geschreven met grote kennis van zaken. Het is gegroeid uit haar theologische studies aan de Katholieke Universiteit van Leuven, waar ze de ervaring en het gedachtegoed van Elisabeth Catez (in de Karmel zuster Elisabeth van de Drie-eenheid) onder de loep heeft gehouden. Kan Elisabeth jongeren aanspreken in hun innerlijke groei? Dat heeft Martine, als leerkracht godsdienst, in haar vele contacten met hen mogen ervaren: ze hebben oor voor een authentiek levensverhaal. En zo eveneens bij oudere Godzoekers – of Godverlaters, ontmoet tijdens haar lezingen en gespreksavonden.

* * *

Christen zijn is niet meer evident in deze tijd. Wij worden bevraagd op onze identiteit, onze geloofsinhoud, het waarom van ons geloofsenagement. Het woord van Jezus is meer dan

ooit actueel: “*Het zal aankomen op het geven van getuigenis*” (Lucas 21,13). De confrontatie met andersdenkenden en andersgelovigen stelt ons voor een onontkoombare keuze: zijn wij in staat om de eerlijke vragen naar de diepste waarheid die in ons leeft te beantwoorden? Of ontlopen wij “het getuigenis”?

Groot is de nood aan christenen die door hun leven een verwijzing zijn naar God en zijn evangelie. De kerkgeschiedenis leert dat gelovigen het zonder het getuigenis en de inspiratie van anderen niet goed aankunnen. Wij dragen elkaar. Er zijn voorbeeldchristenen nodig, heiligen, mensen die het evangelie tot in zijn uiterste consequenties willen beleven. Mensen die een afspiegeling zijn van Jezus’ leven. Zij zijn de kleine herders die de kudde, het volk, naar de bronnetjes en grasvelden leiden waar het goed is om leven: in de aanwezigheid van de verrezen Heer, in de dynamiek van een gelovige kerkgemeenschap, in de stille inspiratie van de heilige Geest die Jezus ons toezendt (Handelingen 1,8).

Zo’n gangmaker was – en blijft – Elisabeth. Ze wordt je in dit boek voorgesteld als een jonge vrouw, bijna van onze tijd, die ook vandaag veel kan betekenen door haar levenshouding: als jong meisje, als jonge godgewijde, en als een blijvende evangelische getuige van verbondenheid met God. Vol gloed stootte zij door tot de geloofskern, levend vanuit een liefde die grenzeloos was in continuïteit, totaliteit en intensiteit – drie trefwoorden die haar ten volle typeren. *Liefde* is de grondtoon van haar muzikale ziel, de vlam van haar gloedvolle relatie met God en mens, de bron van een altijd nieuwe trouw tot aan haar vroege levensavond.

Hier brengt de auteur je in contact met de diepe spiritualiteit van de heilige Elisabeth van de Drie-eenheid, een groot profeet van Gods nabijheid in je hart.

Dankjewel, Elisabeth.

Dankjewel, Martine.

Koen De Meester, *karmeliet*

Inleiding

De rijkdom van Elisabeth is de rijkdom van ons christen zijn. Heerlijk om in te grasduinen. Rotsvast, stevig op Christus gebouwd, meeslepend, en boordevol liefde. De woorden en geschriften van Elisabeth zijn lectuur voor ieder christen. Ook zonder voorkennis kan je zomaar binnenwandelen in de lichte wereld van haar geloof, dat tegelijk ons geloof is.

Elisabeth is geen gedateerde heilige die je doet schrikken met een ondoordringbaar woud aan barokke teksten en gevleugelde waarheden. Een die je liefst op afstand houdt, je weet maar nooit...

Integendeel! Elisabeth is een christen die haar liefde en trouw aan Christus uiterst intens en waarachtig heeft beleefd. Een tijdloze christen die de waardering van de hele Kerk heeft ontvangen door haar heiligverklaring op 16 oktober 2016.

Eigenlijk is hier een lieve getuige van Christus aan het woord. Een beminnelijk, vriendelijk, warm persoon die aantrekt door haar authenticiteit. Iemand die het woord in de daad omzet. Iemand die ervoor gaat, totaal, die zich in de Liefde gooit, met heel haar leven. Die het Woord hoort en toepast. Een navolger van Christus. Een nieuwe mens, die Hem laat zien en waarin Hij het mysterie van zijn leven opnieuw mag beleven.

Elisabeths getuigenis kan een spiritueel houvast zijn voor velen in deze tijd. Wereldwijd wordt zij gezien als een profeet die de Kerk in deze tijd mee inspireert en leidt. Elisabeth zou zonder aarzelen kerklerares mogen genoemd worden.

Het eerste hoofdstuk vat haar levensverhaal samen: het is een vuurgloed. Hierin lees je over de grote route van haar leven, de spoorweg naar haar bestemming, de masten, kabels en signalisaties onderweg. Maar ook de stopplaatsen, de traagheid en de moeiten. En het gaat over Degene die zich bij haar voegt, zoals eens de Emmaüsgangers is overkomen. Het gaat over Hem die haar levensspoor heeft getrokken.

De volgende hoofdstukken beschrijven de ‘binnenkant’ van haar leven, een spiritualiteit die verrassend nieuw is, actueel en navolgbaar. Hierin wordt gegraven naar de inhoud, de geloofs*content*, vanuit de vraag waarom zij, zo bewust onopvallend en verborgen in een slotklooster toch de wereldkerk heeft beroerd. Elk aspect van haar uitermate rijk geloofs- en liefdesleven wordt in een apart deeltje opgeroepen.

De centrale vraag of Elisabeth een persoonlijke boodschap heeft voor jou wordt beantwoord.

Elisabeths leven: een vuurgloed

Een baby in het militair kamp

Op zondagmorgen 18 juli 1880 wordt in de familie Catez, in het militair kamp van Avord nabij Bourges, een meisje geboren, Elisabeth: een wolkje, levendig, schattig, met donkere kijkers maar met een heftig karaktertje.

Vader Joseph Catez (°1832) is een militair met de graad van kapitein. Hij werd krijgsgevangen genomen in de oorlog van 1870 tussen Frankrijk en Pruisen, en na zeven maanden bevrijd. In de legerkringen ontmoette hij Marie Rolland, de dochter van een gepensioneerde commandant met wie hij op 3 september 1879 huwde.

Moeder Marie Rolland (°1846) is heel gelovig, ze bidt veel en is vertrouwd met het leven en de spiritualiteit van de heilige Teresa van Avila.

Een kind van God

Vier dagen na haar geboorte, op 22 juli 1880 wordt Marie-Elisabeth-Joséphine Catez gedoopt in de kapel van het legerkamp. Die dag viert de Kerk het feest van Maria Magdalena. Haar boeiend liefdesverhaal wordt vele jaren later door Elisabeth met grote aandacht gevolgd. Niet toevallig zal ze, net

zoals Maria Magdalena bij de verschijning van Jezus aan het lege graf, Hem 'Meester' noemen: Hij die mij alles leert!

Grootvader Raymond Rolland wordt peter en grootmoeder Anne Marguerite Joséphine Rolland wordt meter.

Elisabeth is nu een kind van God, door het sacrament van het doopsel voor eeuwig ondergedompeld in Gods Liefde. En ze is vanaf nu ook helemaal kind in de Kerk, opgenomen in de eindeloze familie van broers en zussen van de Heer.

Maar ook een koppig ezeltje ...

Het gezin verhuist negen maanden later naar Auxonne, dicht bij Dijon. We schrijven 10 mei 1881. Elisabeth toont meer en meer een eigen willetje, is onverzettelijk en koppig, er valt niet te mee onderhandelen. Mama Marie beschrijft Elisabeth als "*un vrai diable*", een echt duiveltje, ze sleept en trekt, heeft vlammeende ogen en blijft aan de grond genageld als ze haar zin niet krijgt.

Op een dag vindt een kinderzegen plaats in de parochie. Eén van de zusters had aan mama Marie gevraagd om Jeannette, Elisabeths pop te mogen lenen: er was een Jezus in de kribbe nodig en die pop zou een kleedje dragen met schitterende sterren, onherkenbaar gemaakt voor kinderogen. Maar wat niemand had verwacht gebeurde toch... en Elisabeth roept zo luid dat iedereen het horen kan: "*Stoute pastoor! Geef mij mijn Jeannette terug!*" Er zat niets anders op dan onder de blikken van alle aanwezigen met een razende Elisabeth de kerk te verlaten...

In november 1882 zal de familie Catez opnieuw verhuizen, ditmaal naar Dijon. Daar wordt op 20 februari 1883 Marguerite geboren, een zusje dat aangesproken wordt met 'Guite'. Een rustig kind, zacht, lief, volgzzaam.

Op dat ogenblik is Elisabeth 2,5 en haar karakter blijft niet onbesproken: ze barst regelmatig uit in onstuitbare huilbuien als haar iets niet zint, kijkt boos in alle richtingen en houdt voet bij stuk. Elisabeth, de koppige kleuter. Haar ouders hebben het niet gemakkelijk met zo' kleine driftkop in huis.

Het is een trek die ze van haar vader heeft geërfd: doorzetten, vasthouden, nooit opgeven... het temperament van een Catez dat haar zeker in positieve zin heeft gestimuleerd om later haar doel te bereiken, zoals we weten, het doel om totaal gegeven voor de Heer te leven als karmelietes.

Mama Marie heeft het echt niet onder de markt met haar oudste dochter. Ze lijkt wel ontembaar! De enige manier om zo'n ettertje in te tomen, is haar gesmeek om aandacht te negeren. Geen knuffel, geen omhelzing, geen zontjes meer. Dit is zowat de ergste straf voor een brutale kleuter, met een stekelige buitenkant maar met een gevoelig, kwetsbaar, aanhankelijk hart. Wanneer het valiesje klaargemaakt wordt om haar naar 'De Goede Herder' te sturen, het verbeteringsgesticht vlakbij, weg van mama en Guite, barst ze in tranen uit. En het valiesje wordt weer uitgepakt...

Elisabeth wacht dus een moeilijke strijd tegen haar onhoudbare uitbarstingen van woede en geweld. Ze zal er de rem moeten op zetten, zich intomen, bedwingen. Dat wordt een levenslange opgave... tenminste als er geen positieve impulsen de complexiteit ervan zouden ondersteunen. De strijd wordt

niet een strijd tégen, maar voor... En het allerkrachtigste wapen is niets minder dan de liefde. Niet haar eigen kracht, maar de kracht van de Liefde zal gaan domineren. De ontmoeting met de liefde van Jezus, in de eerste heilige Eucharistie, is zo intens en sterk, dat ze allesoverheersend wordt. De strijd wordt die van Jezus zelf, en Elisabeth volgt...

Haar eerste biecht is een belijdenis, op de eerste plaats een geloofsbelijdenis, want de Enige die haar uit zelfbeslotenheid kan bevrijden, is Jezus. De kracht van zijn liefde verlicht, verzacht, geneest, doet kwade neigingen verdwijnen.

Waar zijn opa en papa?

En plots volgt er een afscheid. En nog een. Het jaar 1887 blijft onuitwisbaar gegrift in het geheugen van Elisabeth. Opa Raymond overlijdt, vijf jaar na oma Anne-Marguerite. En nu, op 24 januari is opa er niet meer. Zou hij in de hemel zijn, bij oma?

Enkele maanden later wordt het gezin opnieuw in verdriet en rouw gedompeld: papa overlijdt aan een hartcrisis in de armen van Elisabeth, amper 7 jaar oud. Dit is onbegrijpelijk, dramatisch, tragisch, teveel voor zo'n klein meisje. Een hele zware dobber, twee geliefde mensen nooit meer terugzien... Nooit meer? Hoe kan dit, een papa en een opa die in de hemel zijn, die we zo graag gezien hebben, hoe kunnen ze ons zomaar achterlaten? Dit kan de goede God toch niet gewild hebben?

Elisabeth zet stapjes voorwaarts in haar geloof en vertrouwen op God. Hij weet en kan alles, Hij houdt van ons, Hij laat ons niet in de steek. Ik wil helemaal van Hem zijn, beslist

Elisabeth. Dat staat vast. En niemand zal me ooit van dat gedacht afbrengen. Dag op dag tien jaar na het overlijden van vader schrijft ze in een gedicht:

“Papa, tien jaar geleden heeft de verschrikkelijke dood je getroffen. Je liet je weduwe achter, je kleine kinderen, en je verliet de aarde, de pijn en het lijden, om terug te keren naar het hart van God, naar de mooie, stralende stad die de hemel is.

Je hebt een doodsstrijd gestreden in mijn kinderarmen, ik heb je gestreeld. Wat duurde die strijd toch lang! En ik probeerde je laatste adem tegen te houden, je laatste, lange adem...

Je was mijn beschermer toen ik kind was, je hebt altijd, voor ons, je kinderen gezorgd. Ik beloof je dat we je nooit zullen vergeten. Jij was zo'n lieve papa en we hielden zoveel van je. Jij werd door Jezus geroepen tot eeuwig leven met Hem.” (P 37)

Elisabeth is een doorzettertje. Ze heeft zich gericht op Iemand (met een hoofdletter) en daar wil ze geen duimbreed van afwijken. Niemand heeft haar iets in de weg te leggen, ze stevent op haar doel af, klein maar dapper als ze is. Een vechtertje. Wanneer ze voor het eerst gaat biechten is dit voor haar wat ze noemt *“mijn bekering”*. Wat een groot woord voor een klein meisje van 7! Misschien zag ze wel in dat er één en ander te bekeren was: haar koppigheid, haar eigen willetje... wie zal het zeggen... In ieder geval is het voor de latere karmelietes een soort mijlpaal geweest. Vanaf dan ziet ze alleen nog Hem, de Heer, die de allergrootste plaats mag innemen in haar nog jonge leven.

Wanneer Elisabeth tijdens de vakantie in 1888 priester Angles ontmoet, vertelt ze hem haar grootse plannen. Hij schrijft hierover:

“Op een avond, toen de meisjes moegespeeld waren en elkaar hun belevenissen vertelden, zag Elisabeth de kans om tot bij mij te komen. Ze fluisterde in mijn oor: Mijnheer Angles, ik ga zuster worden! Ik wil zuster worden!”

De strenge mama van Elisabeth had het al snel in de gaten en vroeg hem: “Wat vertelt ze toch allemaal, dat klein spookje!” Alsof ze daardoor haar dochter op andere gedachten zou kunnen brengen... wat een vergissing: Elisabeth is vastberaden en niets of niemand zal haar van deze zekerheid afbrengen...

Priester Angles zal even overtuigd antwoorden dat hij in de roeping van dit klein meisje gelooft...

Engel of duivel?

Het leven gaat verder, met z'n ups en downs, met z'n plannen en beloftes, zoals we lezen in de nieuwjaarsavondbrief van de 8-jarige Elisabeth:

“Mijn liefste kleine mama, ik wens je een gelukkige nieuwjaar en ik beloof dat ik heel braaf zal zijn en gehoorzaam, en dat ik niet meer boos zal worden, dat ik niet meer zal huilen en dat ik een klein model zal zijn om je plezier te doen, maar je zal me niet geloven. Ik zal mijn best doen om mijn beloften te houden omdat ik in mijn brief niet wil liegen, want ik lieg soms eens. Ik had een lange, lange brief in mijn hoofd, en ineens weet ik niets meer. Maar je zult zien, dat ik heel braaf zal zijn. Dikke knuffel, lieve kleine mama. Van je liefste dochtertje Elisabeth Catez, Dijon, 1 januari 1889.” (L 4)